

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXVII
октомври 2017 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Съюзен живот

На 5 и 6 юли т.г. в конферентната зала на Хотел „Житомир“ в гр. Монтана Съюзът на инвалидите в България проведе обучение, консултации и информиране на активна и доброволните сътрудници на СИБ. Участваха 25 активисти от основните (общински) организации и дружества от регионалните организации на СИБ в Монтана, Видин и Враца. Семинарът бе открит от г-н Петър Богданов – координатор и Председател на РО на СИБ за регион Монтана. Лектори бяха г-жа Наташа Златева - главен счетоводител към ЦУ на СИБ, г-жа Анета Диловска – експерт в СИБ и г-н Стоян Манолов – специалист в направление „ОМКД“.

Обсъдени бяха актуални теми от организационната практика на Съюза:

- Социална дейност в структурите на СИБ, регистриране и отчет – ползвани образци от местните и регионални структури, примерен наръчник за ценово остойностяване, организационни документи на СИБ.

- Организационни документи в СИБ – Устав на СИБ, Правилник за устройството и дейността на низова организационна структура на СИБ и др.

- Бюджет на регионалната/общинската организация/ дружество, планиране, разходване и отчитане на бюджета. Методически указания за счетоводно отчитане на структурите на СИБ на всички равнища. Учебно-практически занимания;

- Дейност по предоставяне на целева помощ за придружител, съгласно чл. 53 от ППЗИХУ и списъци на членски състав в организационните структури на СИБ - необходимост, начин на изготвяне и актуализиране.

Участниците споделиха опита си от провеждането на организационната и обществена работа на местно, общинско и на регионално равнище. За партньорството си с органите на местните власти и с други НПО разказаха г-н Петър Богданов - председател на РО Монтана, г-жа Камелия Петкова - председател на РО Враца, г-жа Виолета Беляшка - председател на ОО Мизия и г-жа Бориска Гълъбова - Председател на ДИ "Бързия".

През следващите месеци бяха проведени още 4 обучения със същата тематика, в които се включи председателя на ЦКРК на СИБ - г-н Георги Георгиев с беседа за ролята и дейността на контролно-ревизионните комисии в СИБ. В обучението в Разград участваха активисти на СИБ от Разград, Добрич, Варна, Сливен, Търговище и Силистра. В проявата в Плевен присъстваха доброволни сътрудници от РО на СИБ – Плевен, Ловеч, Русе, Габрово и Велико Търново; в Перник - от РО на СИБ Перник, Благоевград, Кюстендил и Пазарджик; в Пловдив - от РО на СИБ – Пловдив, Стара

Загора, Кърджали, Смолян, Бургас и Ямбол.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. От 1 юли 2017 г. се извърши преизчисляване, а не осъвременяване на пенсиите, отпуснати до 31.12. на преходната г. До края на 2016 г. на основание чл. 100 от КСО подлежаха всяка година на осъвременяване, считано от 1-ви юли на следващата календарна година. То се извършваше служебно, без да е необходимо пенсионерите да подават заявление за това.

Разпоредбата на § 53 ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на КСО предвижда, че от 2017 г. осъвременяването на основание чл. 100 от КСО (т.н. “швейцарско правило”), няма да се извършва до годината, в която процентът по чл.70 ал.1 от КСО, с който се умножава всяка година осигурителният стаж при изчисляване размера на съответната пенсия, до достигне стойност 1.5 за отпуснатите пенсии до 31. 12. 2016 г. вкл.,ако този процент е 1.1)..

Разпоредбата на § 53 ал. 2 от споменатите преходни и заключителни разпоредби от 2015 г. постановява, че пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл.70 ал. 1 от КСО достигне 1.5, се преизчисляват ежегодно от 1-ви юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускане на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал.1 от КСО. Процентът се определя всяка година със Закона за бюджета на ДОО за съответната календарна година.

Според чл. 11 от ЗБДОО за 2017 г. определеният процент по чл. 70, ал.1от КСО е 1.126 на сто. С него се умножава всяка година осигурителен стаж и със съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж при служебното преизчисляване от 01.07. 2017 г. на размерите на всички пенсии, свързани с трудова дейност, отпуснати с начална дата до 31 декември 2016 г.

Приетото от Народното събрание и законово определено увеличение на тежестта на осигурителния стаж от 1.1 на сто на 1.126 на сто, с която се преизчисляват пенсиите за трудова дейност на практика представлява увеличение с 2.36 на сто, а закръглено до първия знак след десетичната запетая 2.4 на сто. Тази процент е изчислен от сбора на 50 % от нарастването на осигурителния доход и 50 % от индекса на потребителските цени за 2016 г. и е получен при разработването на ЗБДОО за 2017 г. на базата на прогнозните стойности на двата показателя.

От друга страна, преизчисляването на пенсиите на основание чл. 53 ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО от 2015 г. за разлика от осъвременяването им по чл. 100 от КСО, не представлява увеличаване на стария размер на пенсията с точно определен процент, а се изразява в ново изчисляване на пенсията с посочената по висока тежест на годините и месеците зачетен осигурителен стаж. Върху този новоизчислен размер на пенсията след това се нанасят автоматично всички други извършени осъвременявания и преизчислявания, извършени от датата на отпускане на пенсията до настоящия момент.

Трябва да се има предвид, че размерът на пенсията при всяко осъвременяване през отделните години е бил закръглян до втория знак след десетичната запетая, докато при настоящото преизчисляване закръгляването до втория знак се извършва

накрая, след изчисляването на окончателния размер на пенсията, което влияе на процента на увеличение, получен след преизчисляването. Поради тази причина е неточно сравняването на размерите на пенсиите преди и след преизчислението им от 01.07.2017 г. да се търси една конкретна стойност на размера на увеличението, тъй като то може да варира в зависимост от параметрите на всяка отделна пенсия.

II. Националният осигурителен институт (НОИ) определи поредния средномесечен осигурителен доход, както следва:

- по чл.70, ал. 4 от КСО за м. август 2017 г. в размер на 804.44 лв., която служи за определяне на индивидуалния пенсионен коефициент;
- по чл. 70, ал. 2 от КСО за периода от 01.09.2016 г. до 31.08.2017 г. в размер на 801.86 лв., който се ползва за изчисляване на размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата през м. септември 2017 г.

III. От началото на м. октомври 2017 г. на интернет страницата на НОИ (nssi.bg) е активирана новата административна услуга “Издаване на удостоверение УП-20 за доходи от пенсии от други държави, изплащани чрез посредничеството на НОИ”. Чрез тази услуга физическите лица, които живеят на територията на Република България и получават през НОИ своите пенсии, отпуснати в Германия, Русия, Украйна и Молдова, могат да подават заявление, а след това да получат документ за вида и размера на тези плащания. Гражданите могат да изберат дали да получат документа по електронен път или на книжен носител. Електронната услуга е достъпна на интернетсайта на НОИ в рубриката “Е-услуги” (“Административни услуги”), Централно управление (Европейски регламенти и международни договори).

За да ползвате новата електронна услуга, трябва да притежавате Квалифициран електронен подпис (КЕП), издаден от български доставчик на удостоверителни услуги или Персонален идентификационен код (ПИК) на НОИ. Услугата е със заплащане.

IV. Общо 56 656 души са били освидетелствани и преосвидетелствани от ТЕЛК (НЕЛК) през 2016 г., което е 0.9 % от цялото население на страната. От тях 12 809 души са с установена загубена работоспособност (вид и степен увреждане) над 90%, за 17 733 души този процент е между 70.99 % и 90 % и 19 111 – между 50% и 70%. Под 50 % са били 7 658 души. В сравнение с 2015 г. освидетелстваните лица с установена неработоспособност 50 % и над 50 % са били 65 751 души . Най-много експертни решения са били издадени през 2004 г. – 133 251. Общо комисиите за медицинска експертиза са 74, като през 2016 г. през комисия са преминали средно 756 души, т.е. по 3 души на ден. Общо през 2016 г. са били освидетелствани 4 228 деца, което е 0.4 % от всички деца до 16 г. възраст.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Проектобюджетът на ДОО за 2018 г. предвижда във вдовишката пенсия да не се включва социалната пенсия за инвалидност на починалия съпруг. В мотивите на НОИ се посочва, че този вид пенсия не преминава в наследствена и затова не трябва да участва в определянето на добавката, получавана от преживелия съпруг. По данни на НОИ за 2016 г. средният размер на тази добавка е 7.69 лв., а вдовишките

добавки само за социална пенсия за инвалидност са близо 150 000. Общият брой на вдовишките пенсии е 739 000, а средният им размер е 65 лв.

II. Ръст на пенсиите, на минималните осигурителни доходи, детските добавки и социалните помощи са заложи в бюджета на ДОО за 2018 г. Предлагат се мерки, които ще затруднят достъпа за обезщетение за безработица с цел намаляване на злоупотребите и източване. Проектът на ДОО е обсъден от Надзорния съвет на НОИ на 29.10. т.г.

В проекта за бюджет на ДОО е предвидено за 2018 г. осъвременяване на всички пенсии с 3.8 %, считано от 01.07.2018 г. на база на швейцарското правило. С този процент се предвижда нарастване на най-малката пенсия за осигурителен стаж и възраст. Предложеният ръст на минималния осигурителен доход (МОД) с 3.9 % е съобразен с ръста на икономиката за следващата година.

Заложено е увеличение на обезщетението за отглеждане на дете през втората година от 340 лв. на 380 лв., като мотивът за това е замразяването на това обезщетение през последните години. Ръстът е близък до ръста на минималната работна заплата. Налице са и някои негативни ефекти, като деквалификация, излизане от пазара на труда и затруднено връщане...

Таванът на обезщетението за безработица продължава да е 60 % от минималния осигурителен доход. Промяната е в увеличение на осигурителния период –12 от 18 месеца, а не 9 от 12 месеца, както е досега. Друга промяна е в продължителността на плащането, като се вземе предвид осигурителния стаж след 2001 г., а максималният размер на периода за обезщетение могат да получават лица с 15 и повече години осигурителен стаж след тази дата.

Разходът за болнични обезщетения е нарастнал най-много – над 500 млн. лв. се плащат ежегодно от бюджета на ДОО всяка година, но за всички е ясно, че има много злоупотреби. Предложено е работодателят да плаща само 50% от осигурителния доход за първите 3 дни, а не 70 %, както е в момента. Обсъждат се различни подходи, без да е сигурно, че предложенията ще бъдат приети.

Нов подход ще има в социалното подпомагане, като семействата ще получат по-голяма подкрепа от държавата. Предлага се увеличение на доходния критерий от 400 лв. на 450 лв. на семейство, като семейните помощи за едно дете ще разширят обхвата си и се включат семейства с доходи 400 – 500 лв. (повече от 20 хиляди семейства).

За първи път от 2009 г. се предлага Гарантираният минимален доход (ГМД) да се увеличи от 65 лв. на 75 лв., което ще повиши много от социалните плащания.

Проектобюджетът на ДОО за 2018 г. след като се обсъди от тристранния съвет ще влезе в Народното събрание за обсъждане във вариант, предложен от Министерския съвет.